

Dokument na schôdzu

A8-0049/2016

4.3.2016

SPRÁVA

o programe Erasmus+ a ďalších nástrojoch na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania (2015/2257(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajca: Ernest Maragall

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*):
Enrique Calvet Chambon, Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

PR_INI

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	17
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI.....	21
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE	29

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o programe Erasmus+ a ďalších nástrojoch na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania (2015/2257(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej články 165 a 166,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 14,
- so zreteľom na Kodanskú deklaráciu z 30. novembra 2002 o rozšírenej spolupráci v oblasti európskeho odborného vzdelávania a prípravy,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“)¹,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 27. novembra 2009 o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018)²,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport³,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (2012/C 398/01)⁴,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass)⁵,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 28. júna 2011 s názvom Mládež v pohybe – podpora vzdelávacej mobility mladých ľudí⁶,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie⁷,

¹ Ú. v. EÚ C 119, 28.5.2009, s. 2.

² Ú. v. EÚ C 311, 19.12.2009, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

⁴ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6.

⁶ Ú. v. EÚ C 199, 18.1.2011, s. 1.

⁷ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2010 o podpore prístupu mládeže na trh práce a posilnení postavenia účastníkov odbornej prípravy, odborných stáží a učňovského vzdelávania¹,
 - so zreteľom na odporúčanie Európskeho Parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie²,
 - so zreteľom na rôzne nástroje pre uznávanie schopností, ako napríklad európsky kvalifikačný rámec (EKR), európsky systém prenosu kreditov (ECTS), Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a projekt Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání (ESCO),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 20. novembra 2012 s názvom Prehodnotenie vzdelávania: investície do zručností na dosiahnutie lepších sociálno-ekonomických výsledkov (COM(2012)0669),
 - so zreteľom na správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní odporúčania Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy,
 - so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o zabezpečovaní kvality na podporu vzdelávania a odbornej prípravy,
 - so zreteľom na vyhlásenie ministrov zodpovedných za oblasť odborného vzdelávania a prípravy z 22. júna 2015 o novom súbore strednodobých cieľov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na obdobie rokov 2015 – 2020,
 - so zreteľom na Parížsku deklaráciu o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerancie a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania, ktorá bola prijatá na neformálnej schôdzi ministrov školstva EÚ 17. marca 2015 v Paríži (8496/15),
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A8-0049/2016),
- A. keďže vzdelávacia mobilita a mobilita odbornej prípravy sú dôležité pre osobný rozvoj, sociálne začlenenie mládeže, multikultúrny dialóg, toleranciu, schopnosť pracovať v medzikultúrnom prostredí a aktívne občianstvo a jasne preukázali svoj potenciál prispievať ku kvalitnému vzdelávaniu a zamestnateľnosti;
- B. keďže vzdelávacia mobilita a mobilita odbornej prípravy by sa mali ešte posilniť, a to v súvislosti so súčasnými aj s nadväzujúcimi programami EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnanosti a politiky súdržnosti;
- C. keďže v roku 2002 európski ministri zodpovední za oblasť odborného vzdelávania a prípravy spustili takzvaný kodanský proces na zlepšenie európskej spolupráce v tejto oblasti, a to s cieľom zlepšiť výkonnosť, kvalitu a prítťažlivosť odborného vzdelávania

¹ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 29.

² Ú. v. EÚ C 111, 6.5.2008, s. 1.

a prípravy v Európe;

- D. keďže kodanský proces je založený na vzájomne dohodnutých a pravidelne aktualizovaných prioritách, pričom medzi jeho ciele patrí snaha o uľahčenie mobility a presadzovanie využívania rôznych možností odbornej prípravy v kontexte celoživotného vzdelávania;
- E. keďže podľa Eurostatu sa v roku 2014 nezamestnanosť v EÚ udržala na úrovni 10,2 % napriek pomalému zotavovaniu sa hospodárstva; keďže v EÚ dosahuje v súčasnosti nezamestnanosť mladých ľudí 22,1 %, v rámci vekovej kategórie 55 až 64 rokov pracuje len 51 % osôb a rozdiel v zamestnanosti mužov a žien v prípade starších pracovníkov dosahuje 13,6 %;
- F. keďže neformálne vzdelávanie, informálne učenie sa a odborná príprava významne prispievajú k riešeniu aktuálnych problémov v oblasti celoživotného vzdelávania, ako sú napríklad predčasné ukončenie školskej dochádzky, neprípustný počet mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), a nedostatok zručností alebo ich nesúlad s dopytom na trhu práce;
- G. keďže o pretrvávajúcom nesúlade medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhu práce svedčí aj vysoký počet voľných pracovných miest zaznamenaný v ekonomickej prognóze Komisie z jesene 2015;
- H. keďže jazykové schopnosti sú v rámci odborného vzdelávania a prípravy na nižšej úrovni a potrebujú osobitné zlepšenie;
- I. keďže je potrebné opätovne potvrdiť politické odhodlanie podporovať kroky EÚ v oblasti celoživotného vzdelávania a OVP, a to najmä prostredníctvom aktivít v oblasti mobility zameraných na rozvoj prierezových kompetencií ako prispôsobivosť, zvedavosť a schopnosť učiť sa, ako aj interpersonálnych a občianskych zručností;
- J. keďže nedávny sociálno-ekonomický vývoj zdôraznil potrebu nielen zefektívniť systémy celoživotného vzdelávania a OVP, ale ich aj sprístupniť a zvýšiť ich inkluzívnosť s ohľadom na znevýhodnené skupiny a ľudí s osobitnými potrebami; keďže prístupnosť vzdelania by sa nemala zvyšovať na úkor jeho kvality;
- K. keďže trvalá finančná podpora opatrení a aktivít v oblasti mobility týkajúcich sa celoživotného vzdelávania a znalostí z oblasti OVP je zásadne dôležitá, najmä v tomto období hospodárskej krízy;
- L. keďže regionálna a miestna úroveň má kľúčový význam pre podporu iniciatív skúmajúcich nové spôsoby mobility v záujme zaistenia účinnosti, transparentnosti a kvality fondov a programov venovaných OVP; keďže mobilita mladých ľudí a učňov v rámci OVP, presadzovaná na regionálnej a miestnej úrovni, by sa mala koordinovať v rozsiahlom procese demokratickej a participatívnej správy vecí verejných zameranom na riešenie najrelevantnejších sociálno-ekonomických a environmentálnych záležitostí so zapojením mikropodnikov, malých a stredných podnikov, začínajúcich podnikov, miestnych komunít a sociálnych partnerov;
- M. keďže podnikatelia, obchodné a priemyselné komory a rovnocenné profesijné

organizácie pre remeselníkov a poľnohospodárov, ako aj odborové zväzy a ďalší dôležití sociálni partneri by sa mali aktívne zapájať do prípravy, organizovania, uskutočňovania a financovania OVP vrátane mobility; keďže pokiaľ ide o prípravu OVP, mal by sa riešiť sociálny rozmer, v rámci ktorého by sa mali zahrnúť oblasti ako spravodlivý obchod, sociálne podnikanie a alternatívne obchodné modely, napr. družstvá, a ktorý by sa mal organizovať s relevantnými partnermi v daných oblastiach;

- N. keďže mobilitu mládeže je síce nutné podporovať v záujme zlepšenia zamestnateľnosti, nesmie sa z nej však stať jediné plánované riešenie nezamestnanosti mládeže;

Analýza výsledkov a identifikácia kľúčových problémov

1. domnieva sa, že vzdelanie je základné ľudské právo a verejný statok, ktorý by mal byť rovnako prístupný pre všetkých; vyzýva EÚ a členské štáty, aby sa venovali všetkým sociálno-ekonomickým obmedzeniam, ktoré bránia v rovnakom prístupe pre všetkých k možnostiam OVP vrátane mobility; uznáva, že úloha a výsledky existujúcich programov a iniciatív v oblasti mobility v OVP by sa mali zlepšiť z hľadiska prístupnosti, otvorenosti a inkluzívnosti, a to v záujme podpory individuálneho prístupu ku vzdelávaniu, zníženia miery predčasného ukončovania školskej dochádzky a zabezpečenia rovnakého prístupu k akciám v oblasti mobility v programe Erasmus+ pre znevýhodnené skupiny a ľudí s osobitnými potrebami; zdôrazňuje preto, že je potrebné flexibilné, diverzifikované a prispôsobené spektrum možností mobility v oblasti odbornej prípravy ľudí pochádzajúcich z prostredia prisťahovalcov alebo hospodársky znevýhodnených rodín, pre vzdelávajúcích sa zo vzdialených regiónov, ľudí so zdravotným postihnutím a s osobitnými potrebami, a to pri zohľadnení rodového hľadiska;
2. potvrdzuje, že pri riešení problematiky mobility a vzdelávania je potrebné zachovať rodové hľadisko a zohľadňovať potreby ľudí, ktorí sú obeťami viacnásobnej diskriminácie, vrátane ľudí so zdravotným postihnutím, ľudí, ktorí sa identifikujú ako LGBTI osoby, a ľudí pochádzajúcich z marginalizovaných komunít; nabáda v tomto smere na prijatie ďalších opatrení zameraných na zjednodušenie prístupu k akciám v oblasti mobility v programe Erasmus+ pre ľudí zo znevýhodnených skupín a ľudí s osobitnými potrebami;
3. vyzýva Komisiu, členské štáty a kľúčové zainteresované strany, aby zviditeľnili programy OVP s cieľom odstrániť kultúrne bariéry a bojovať proti fenoménu nedostatočnej motivácie, nedostatočnej predispozície na vlastný aktívny prístup a nedostatočným jazykovým zručnosťami, najmä v oblastiach, ktoré sú najviac postihnuté nezamestnanosťou mladých ľudí; je presvedčený, že treba zabezpečiť, aby k týmto programom mali prístup všetci občania bez diskriminácie; žiada, aby sa úsilie sústredilo na skupiny, ktorým hrozí nezamestnanosť, napr. na osoby so zdravotným postihnutím; žiada, aby sa prístup k OVP a kvalifikáciám uľahčil podporovaním prispôsobivosti učňovskej dráhy a upraviteľnosti podmienok, ako aj možností odbornej prípravy skupín s nedostatočnými základnými zručnosťami a zamestnancov na nízkej alebo strednej kvalifikačnej úrovni; pripomína, že v prístupe k týmto skúsenostiam treba zohľadniť rodovú rovnováhu, aby sa tak programy mobility OVP účinne presadzovali medzi ženami; v tomto smere sa domnieva, že by sa mali stanoviť ambiciózne ciele a dôrazne by sa mal sledovať pokrok;

4. poukazuje na rodové rozdiely pri nadobúdaní vzdelania, zručností a zamestnania v oblasti prírodných vied, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) v rámci EÚ a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa v plnej miere zaviazali realizovať program Erasmus+ a tento mechanizmus využívali ako hlavnú možnosť rozvoja vzdelávania v oblasti STEM s cieľom posilniť schopnosť žien začať profesionálnu dráhu v oblasti STEM, a tak obmedziť existujúce rozdiely v zručnostiach v tejto oblasti;
5. zdôrazňuje význam spoločného európskeho vzdelávacieho priestoru založeného na silnej zložke mobility zahŕňajúcej nielen vysokoškolské vzdelávanie, ale aj OVP, ktorý prispeje k vytvoreniu a rozvoju silnejšej európskej identity a posilneniu občianstva;
6. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyvinuli maximálne úsilie na dosiahnutie cieľov európskej stratégie pre vzdelávanie a odbornú prípravu 2020; je presvedčený, že táto mobilita musí brať do úvahy aspekt kontinuálneho odborného vzdelávania a odbornej prípravy (CVET), keďže sú kľúčom k zlepšovaniu a aktualizácii zručností a odborných znalostí; zdôrazňuje, že celoživotné vzdelávanie a OVP sú kľúčom k dosiahnutiu lepších vyhlídkov na získanie zamestnania pre dlhodobu nezamestnaných;
7. je presvedčený, že výsledkom tejto spolupráce by malo byť preskúmanie požiadaviek s cieľom zaistiť ich relevantnosť z hľadiska trvania, obsahu, kompetencií a výsledkov vzdelávania, pričom by sa mala spájať mobilita v strediskách odbornej prípravy aj na pracovisku a zároveň uprednostňovať dlhodobejšie trvanie praxe (napr. šesť mesiacov) pred krátkodobým;
8. konštatuje, že európske prostriedky pridelené programu Erasmus+ a programom OVP nie sú adekvátne k počtu ani k potrebám potenciálnych príjemcov využívajúcich mobilitu ponúkanú prostredníctvom týchto programov, a preto vyzýva členské štáty, aby sa zasadzovali o bilaterálne dohody ako doplnok činností v rámci programu Erasmus+ a európskych programov v oblasti OVP, a zvyšovali tak mobilitu mladých Európanov;
9. uznáva dôležitú úlohu a výsledky existujúcich programov a iniciatív v oblasti mobility, napríklad kľúčovej akcie 1 v rámci programu Erasmus +, systému Europass, Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a európskeho kvalifikačného rámca (EQF); vyzýva Komisiu, aby navrhla „európsky elektronický študentský preukaz“, ktorý by v kontexte mobility priznával štatút študenta EÚ a zabezpečoval by prístup k službám;
10. vyzýva Komisiu, členské štáty a agentúry EÚ, napríklad CEDEFOP, aby podnikli kroky na zlepšenie programov mobility v rámci OVP tak, aby všetkým účastníkom prinášali pridanú hodnotu z hľadiska kvalifikácie, uznania a obsahu a aby zaistili zavedenie noriem kvality v oblasti učňovskej prípravy;
11. poukazuje na skutočnosť, že iniciatívy v oblasti mobility prispievajú k zlepšeniu nielen občianskych hodnôt a pocitu európskej spolupatričnosti vzdelávajúcich sa, ale aj ich akademických zručností a možností získania práce, pričom konkrétne ide najmä o zručnosti súvisiace so schopnosťou riešiť problémy, s plánovaním a organizáciou, o schopnosť konať v nových situáciách a prispôbovať sa im, o podnikavosť, schopnosť viesť a prijímať rozhodnutia, o zručnosti sociálnej zodpovednosti, o znalosti cudzích jazykov, komunikačné schopnosti a schopnosť tímovej práce, ako aj o osobné

spôsobilosti, ktoré majú vplyv na zamestnateľnosť, ako sú sebavedomie, motivácia, zvedavosť, kritické a kreatívne myslenie, iniciatívnosť a asertívnosť;

12. trvá na tom, že je potrebné uľahčiť vykonávanie mobility v rámci programu Erasmus+ krokmi na zvýšenie úspešnosti žiadostí, zjednodušením podoby a používania elektronických nástrojov pre riadenie mobility, zvyšovaním povedomia o hodnote programov mobility vo všetkých všeobecno-vzdelávacích a odbornovzdelávacích ustanovizniach v Únii a poskytovaním lepšie cielených informácií a odbornej prípravy prijímateľom a sprostredkovateľom programov a akcií vrátane zamestnancov škôl a vysokých škôl; v tomto smere zdôrazňuje významný prínos platformy EuropeanSchoolNet; žiada Komisiu, aby znížila súčasnú nadmernú a zbytočne komplikovanú administratívnu záťaž žiadateľov aj vysielajúcich a hostiteľských spoločností a inštitúcií zapojených do projektov programu Erasmus + s cieľom uľahčiť a zjednodušiť procesy podávania žiadosti, registrácie a podávania správ, ako aj samotné projekty; okrem toho pripomína, že nadmerná administratívna záťaž v dotknutých školách a vysokých školách je prekážkou jednoduchého uskutočňovania programu;
13. žiada Európsku komisiu, aby zaviedla systémy zacielené na zmenšenie jazykových a kultúrnych prekážok, ktoré bránia v organizovaní programov mobility; domnieva sa, že tieto systémy by mali dokázať posúdiť pokrok v oblasti implementácie; zdôrazňuje, že akčné systémy by mali predovšetkým podporovať výučbu základných prvkov jazyka hostiteľskej krajiny; nabáda členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby preskúmali osobitné vzdelávacie potreby učiteľov a školiteľov v oblasti OVP, aby podnecovali a podporovali výmenu najlepších postupov a aby im poskytovali viac možností odborného rozvoja; zdôrazňuje, že je dôležité navrhnuť základný model odbornej prípravy, ktorý dokáže poskytnúť informácie o kľúčových rysoch obchodnej a pracovnej kultúry v krajine určenia, ako aj podporovať a ponúkať osobitné programy pre odbornú prípravu pedagogického personálu v kontexte riadenia mobility strediskami odbornej prípravy;
14. poukazuje na to, že zamestnania spojené s OVP majú potrebnú flexibilitu nato, aby sa mohli vykonávať kdekoľvek, a preto je mobilita v súvislosti s OVP kľúčovým nástrojom v boji proti nezamestnanosti, keďže zlepšuje zamestnateľnosť, znižuje nedostatok zručností, a uľahčuje priradovanie pracovných miest, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, pričom poskytuje znalosti a jedinečné skúsenosti potrebné na získanie konkurencieschopnosti na dnešných trhoch práce v rámci EÚ; domnieva sa, že Erasmus+ napomáha rozvoju špecifických profesijných zručností a prierezových a prenosných kompetencií, ako je podnikavosť, a zároveň rozširuje možnosti na zapojenie odvetvia výroby, čo z neho urobí účinný nástroj pracovného trhu;
15. zdôrazňuje význam a dôležitosť toho, aby sa uznávali názvy a logá súvisiace s programom Erasmus+ a jeho podprogramami; konštatuje, že tieto názvy by sa mali používať najmä na účely publikácií a brožúr programu Erasmus+;
16. vyjadruje znepokojenie nad tým, že program Erasmus+ vnímajú mladí ľudia predovšetkým ako program pre študentov vysokých škôl; preto odporúča, aby sa venovalo viac pozornosti zvýšeniu európskej, národnej a regionálnej viditeľnosti rôznych oblastí a podprogramov týkajúcich sa každej oblasti vrátane školského vzdelávania (Comenius), vysokoškolského vzdelávania (Erasmus), medzinárodného

vysokoškolského vzdelávania (Erasmus Mundus), odborného vzdelávania a prípravy (Leonardo da Vinci) a vzdelávania dospelých (Grundtvig), ako aj mládeže (Mládež v akcii) a športu;

17. vyzýva Komisiu, členské štáty a verejné orgány pre zamestnanosť, aby zverejňovali informácie a šírili osvetu o programe Erasmus + a ostatných nástrojoch zameraných na podporu mobility v rámci OVP, najmä medzi MSP; je presvedčený, že čo najúčinnejšie využívanie týchto nástrojov umožní väčšiemu množstvu ľudí využívať tieto možnosti, aby sa tak dosiahol cieľ mobility;
18. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby pri navrhovaní, koncipovaní, vykonávaní a podporovaní kvalitných programov mobility v oblasti OVP prebiehali konzultácie s priemyslom a službami v súkromnej aj verejnej sfére (najmä s MSP a mikropodnikmi), resp. aby uvedené zložky boli zapojené do všetkých týchto činností; domnieva sa, že pri výbere programov by sa mali zohľadniť pracovné príležitosti v hosťiteľských podnikoch a organizáciách; je presvedčený, že flexibilné a konštruktívne partnerstvo postavené na dialógu, spolupráci a výmene najlepších skúseností medzi všetkými zainteresovanými stranami zaistí úspech a pridanú hodnotu OVP; zastáva názor, že je potrebná aj výmena znalostí a najlepších postupov medzi strediskami odbornej prípravy a firmami; vyzýva Európsku komisiu, aby sledovala dopyt a ponuku na trhu práce v EÚ, ako aj geografickú a pracovnú mobilitu, s cieľom zladit' potreby trhu práce; domnieva sa, že by sa tým zmenšili rozdiely medzi ponukou odbornej prípravy a tým, čo v skutočnosti čaká mladých ľudí v podnikoch, na jednej strane a na druhej strane medzi potrebami trhu v odvetviach s pridanou hodnotou (napr. digitálne a ekologické hospodárstvo, energetika, obrana, sektor starostlivosti a renovácia bývania);
19. zdôrazňuje, že pri plánovaní akcií v oblasti mobility a posudzovaní úspešnosti ich vykonávania treba zohľadniť tieto kľúčové aspekty: ekonomickú spôsobilosť vzdelávajúcich sa osôb zapojiť sa do mobility, uznávanie štúdia, spôsobilostí, kvalifikácií a obsahu odbornej prípravy medzi krajinami (či už prostredníctvom kreditov, alebo certifikátov), úroveň znalosti jazyka, organizáciu učebných osnov alebo štúdia, praktickú hodnotu kreditov a skúšok študentov po návrate na pôvodnú univerzitu, právne aspekty, informácie alebo motiváciu na dokončenie štúdia, usmerňovanie a poradenské činnosti počas celého obdobia mobility a osobnú situáciu študentov; vyzýva preto Komisiu, aby zlepšila ukazovatele a hodnotiace kritériá v záujme pravidelnejšieho monitorovania účinnosti programov EÚ a aby umožnila zrealizovať všetky potrebné zlepšenia;
20. pripomína, že v súčasnosti v rámci svojej odbornej prípravy využíva systémy mobility len 1 % mladých ľudí v praktickej odbornej príprave (vrátane učňov); domnieva sa, že je nevyhnutné vytvoriť podmienky pre rozvoj mobility učňov v rámci Európskej únie, aby učni získali rovnaké možnosti ako vysokoškolskí študenti; nabáda preto EÚ, aby vymedzila štatút tzv. európskeho učňa; vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili, že učňovská prax a stáže budú naďalej formatívnymi príležitosťami, ktoré sa nebudú využívať ako zdroj nechránenej pracovnej sily, nebudú nahrádzať odborné pozície na plný úväzok a zaručia dôstojné pracovné podmienky a práva študujúcich vrátane finančných práv a práv súvisiacich s odmeňovaním; okrem toho nabáda Komisiu, aby zanalyzovala dôsledky vyššie uvedeného štatútu, monitorovala vykonávanie súvisiacich

opatrení, povzbudzovala všetky zúčastnené strany vrátane Európskeho združenia pre učňovskú prípravu, aby sa riadili jej odporúčaniami s cieľom zlepšiť podmienky, kvalitu a dostupnosť učňovskej prípravy v EÚ, a aby pristupovala k tejto otázke ako k strategickej priorite;

21. vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na systém učňovského vzdelávania EÚ, ktorý by zaručil súbor práv učňov a študentov OVP, a zároveň vyzýva členské štáty, aby tento návrh schválili; vyzdvihuje pozitívnu rolu, ktorú môžu zohrávať „seniori” pri vzdelávaní a odbornej príprave mládeže, pokiaľ ide o čo najväčšie presadzovanie medzigeneračnej výmeny prostredníctvom stáží a mentorstva, a tiež uľahčenie učenia založeného na skúsenostiach v rámci medzigeneračných tímov; nabáda Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že učňovská príprava a stáže v rámci programu Erasmus+ nebudú zneužívané ako nástroj na zníženie nákladov práce;
22. pozitívne hodnotí začatie pilotných projektov, ako aj nedávno prijatého Európskeho rámca pre mobilitu učňov, ako východiskový bod pre skvalitnenie programu Erasmus+, zameraného na umožnenie väčšej a lepšej dlhodobej mobility v oblasti OVP; naliehavo žiada vytvoriť rámec pre dlhodobé iniciatívy predstavujúce protiklad k výhradne projektovým opatreniam, s cieľom vytvoriť trvalý a udržateľný systém, ktorý bude plne funkčný, predvídateľný a povzbudí voľný pohyb zručností v Európe;
23. konštatuje, že predčasné ukončenie školskej dochádzky patrí medzi najvýraznejšie problémy, s ktorým sa cieľové skupiny mobility stretávajú, a že lepšie možnosti odbornej prípravy vedú k menšej miere predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy; zdôrazňuje preto, aké dôležité môžu byť výsledky vzdelávacích systémov z hľadiska znižovania miery predčasného ukončovania školskej dochádzky a lepšieho vybavovania študentov prierezovými schopnosťami, ktoré im napokon pomôžu k tomu, aby ich kvalifikácia zodpovedala potrebám pracovného trhu;
24. zdôrazňuje, že mladých ľudí, ktorí podstupujú odbornú prípravu, je potrebné pri prekonávaní ich ťažkostí podporiť doplnkovými a sprievodnými opatreniami, napríklad posilnením skupinovej povahy systémov mobility, lepším mentorstvom a podporou zo strany domovských aj hostiteľských inštitúcií pred uskutočnením mobility aj počas nej, zlepšením prístupu ku kvalitným informáciám o možnostiach OVP, ponukou špecializovaných služieb a nástrojov v oblasti usmerňovania a poradenstva a financovaním jazykovej podpory pre všetkých účastníkov bez jazykového obmedzenia;
25. poukazuje na skutočnosť, že je možné identifikovať mnohé faktory, ktoré ovplyvňujú očakávania mladých ľudí zúčastňujúcich sa na systémoch OVP, najmä sociálno-ekonomické faktory, typológiu rodiny a nedostatočné nástroje na usmernenie (a vedenie) po skončení povinného sekundárneho vzdelávania alebo počas kurzov odbornej prípravy;
26. zdôrazňuje kľúčovú úlohu mobility v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy pri riešení sociálnych a kultúrnych výziev v záujme toho, aby mladí ľudia dostali čo najviac príležitostí rozvíjať vlastný spôsob pôsobenia v spoločnosti; pripomína, že EÚ zameriava svoje úsilie (najmä prostredníctvom stratégie Európa 2020) na zvyšovanie konkurencieschopnosti svojho hospodárstva, na vytváranie pracovných miest a

v konečnom dôsledku na posilnenie svojej schopnosti konkurovať v celosvetovom meradle v treťom desaťročí tohto storočia; v tejto súvislosti zdôrazňuje významnú úlohu výskumu, inovácií, digitálnej spoločnosti a energetickej udržateľnosti ako nástrojov poskytujúcich vyššiu pridanú hodnotu;

27. poukazuje na úlohu EÚ a členských štátov pri tvorbe a podpore vysokokvalitného a dobre organizovaného systému OVP presadzovaním celostného prístupu založeného na rovnováhe medzi teoretickým vzdelávaním zameraným na príslušnú profesiu, odbornou praktickou prípravou a všeobecným, formálnym a neformálnym vzdelávaním a informálnym učením; vyzýva členské štáty, aby v rámci vyššieho sekundárneho školstva zaviedli prístup založený na tzv. duálnom vzdelávaní alebo aby posilnili už existujúce systémy prostredníctvom odborných stáží, čím uľahčia udržateľné začlenenie študentov OVP do trhu práce a zvýšia mieru ich účasti na programoch nadnárodnej mobility; pripomína, že zlepšovanie kvality OVP v spolupráci so sociálnymi partnermi a verejnými službami zamestnanosti je vo všeobecnosti spôsob riešenia sociálneho začleňovania, zvyšovania miery účasti na vyššom vzdelávaní, presadzovania úspechu študentov a uľahčovanie začlenenia do trhu práce, čo by malo uľahčiť mobilitu v procese celoživotného vzdelávania;
28. žiada, aby sa cielene riešili otázky okolo Európskej dobrovoľníckej služby (EVS), pokiaľ ide o poistenie účastníkov, schválenie, riadenie databáz a podporu dobrovoľníkov, aby sa tak predišlo poklesu účasti;
29. s poľutovaním konštatuje, že v rámci súčasného programu Erasmus+ stratilo neformálne vzdelávanie viditeľnosť aj podiel na rozpočte; zdôrazňuje význam neformálneho vzdelávania na európskej úrovni, najmä prostredníctvom práce s mládežou a dobrovoľníctva starších ľudí; žiada, aby malo neformálne vzdelávanie aj informálne učenie jednoznačné a viditeľné miesto v programe Erasmus+; okrem toho je presvedčený, že by mala existovať možnosť predkladať žiadosti o rozsiahle projekty vzdelávania dospelých, ktoré by sa riadili rovnakými zásadami ako aliancie pre sektorové zručnosti alebo znalostné aliancie;
30. podporuje rozvoj moderných technológií a infraštruktúr v rámci posilňovania a modernizácie vnútroštátnych systémov odborného vzdelávania v záujme zlepšenia prístupu k mobilite a jej kvality; domnieva sa, že v záujme riešenia nesúlady medzi dopytom po zručnostiach a ich ponukou by sa mal klást' väčší dôraz na inovácie a rozvoj nových akademických a odborných zručností, digitálne vzdelávacie a vyučovacie platformy, technológie zlepšujúce kvalitu života, inovatívne technológie na podporu kultúrneho dedičstva a informačné a komunikačné technológie; je pevne presvedčený, že EÚ a členské štáty by mali vytvoriť účinnú stratégiu zameranú na to, aby systémy OVP zodpovedali súčasným a budúcim pracovným príležitostiam v rámci obehového hospodárstva;
31. konštatuje, že v období prechodu smerom k digitalizovanejšiemu hospodárstvu dochádza k novému vymedzeniu pracovných miest a zručností; v dôsledku toho vyzýva členské štáty a Európsku komisiu, aby spolupracovali so súkromným sektorom s cieľom vytvárať stratégie zamerané na zručnosti a programy OVP pre rekvalifikáciu pracovníkov;

Prístup: zlepšenie možností mobility pre mladých ľudí v rámci odbornej prípravy

32. nabáda na vytvorenie rámca podľa vzoru predchádzajúceho programu Leonardo da Vinci, na ktorý by mali odkazovať príslušné výzvy programu Erasmus+ a v ktorom by sa čo najjasnejšie a najpresnejšie vymedzili možnosti mobility pre mladých ľudí v OVP, najmä prostredníctvom kampaní pre rôzne platformy, ktoré by realizovali verejné orgány a na ktorých by sa koordinovane zúčastňovali všetky zainteresované strany, ktoré zohrávajú aktívnu úlohu v OVP a ktoré majú na túto oblasť vplyv;
33. povzbudzuje Komisiu a členské štáty, aby so zreteľom na prípadné finančné prekážky poskytovali dostatočné finančné zdroje na podporu programov mobility; je presvedčený, že by sa malo pouvažovať nad výraznejším zviditeľnením spôsobu, ako spoločnosti dopĺňajú pridelené zdroje, respektíve nad možnosťou poskytnúť ďalšie typy pomoci; domnieva sa, že v záujme úspešných výsledkov by sa mala zabezpečiť a monitorovať komplementarita medzi Európskym sociálnym fondom (ESF) a programom Erasmus+;
34. požaduje lepšiu súčinnosť medzi politikami a nástrojmi EÚ s vplyvom na mobilitu a vzdelávanie, predovšetkým vytvorenie doplnkových opatrení medzi ESF a programom Erasmus+, a lepšiu koordináciu všetkých akcií na všetkých úrovniach plánovania (vnútroštátnej, regionálnej aj miestnej);
35. opätovne požaduje realizáciu opatrení zameraných na zaistenie koordinácie, vzájomného dopĺňania a vzájomného súladu štrukturálnych fondov vrátane ESF a iných programov, napríklad programu Erasmus+, na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
36. zdôrazňuje, že je potrebné kompenzovať prekážky, ktoré vyplývajú so slabšieho sociálno-ekonomického postavenia študentov v OVP prostredníctvom takých opatrení, ako je prípadné zvýšenie jednotlivých grantov od Komisie alebo zvýšenie príspevkov od členských štátov a regionálnej a miestnej správy, sprostredkovateľských inštitúcií alebo mimovládnych organizácií, či už sú financované z vlastných rozpočtov, alebo z programov partnerstva s účasťou podnikov, nadácií a organizácií, ktoré spolupracujú v systéme kvalifikácií a odbornej prípravy v danom regióne alebo na danom území;

Od mobility k zamestnateľnosti: potvrdzovanie a uznávanie výsledkov vzdelávania, zručností a schopností

37. zdôrazňuje, že získanie nových rozmanitých a kreatívnych myšlienok v cudzine môže motivovať a naštartovať podnikavosť a kreativitu; zdôrazňuje, že možnosti, ktoré ponúka mobilita v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (napríklad budovanie medzinárodných sietí), môžu mať pozitívny vplyv na zamestnateľnosť, nadnárodnú spoluprácu a konkurencieschopnosť Európy;
38. konštatuje, že súčasné aj budúce opatrenia na riešenie nesúladu medzi dopytom po zručnostiach a ich ponukou by mali uľahčovať účasť zamestnávateľov, podnikov aj miestnych spoločenstiev a tiež by mali byť lepšie prepojené s prognózami vývoja trhu práce a budúcich potrieb zručností;
39. zdôrazňuje, že existuje pozitívne spojenie medzi vzdelávacou mobilitou a budúcou mobilitou a príjmami, keďže európske a medzinárodné programy mobility zlepšujú zamestnateľnosť účastníkov v cudzine, ako v roku 2013 zistilo Spoločné výskumné

stredisko Európskej komisie; zdôrazňuje, že učňovská a odborná príprava v zahraničí zlepšuje podľa Eurobarometru (2013) jazykové schopnosti účastníkov (v 79 % prípadov)¹;

40. zdôrazňuje význam mobility rekvalifikačných programov pre nezamestnaných ľudí každého veku a ľudí ohrozených reštrukturalizačnými opatreniami;
41. upozorňuje na rozmanitosť a nerovnomerný vývoj systémov potvrdzovania a uznávania kvalifikácií v rôznych členských štátoch aj napriek tomu, že za posledných desať rokov sa systémy čoraz viac zblížujú; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť vzájomnú kompatibilitu rôznych systémov odborného vzdelávania a prípravy a uľahčovať potvrdzovanie a uznávanie zručností a schopností získaných v spoločnostiach alebo strediskách odbornej prípravy v rôznych členských štátoch, ako aj zvýšiť atraktivnosť programu Erasmus+; vyzýva členské štáty, aby zlepšili vykonávanie EKR² a odstránili prekážky; nabáda na vymedzenie európskej normy prijateľnej a realizovateľnej na všetkých úrovniach (celoštátnej, regionálnej a miestnej);
42. nabáda na ďalšie opatrenia zamerané na podporu uznávania a potvrdzovania výsledkov vzdelávania vrátane tých, ktoré sa získali prostredníctvom neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, a to najmä lepším využívaním existujúcich nástrojov, napr. Europass a ECVET;
43. pripomína, že vďaka EKR sa dosiahol významný pokrok v uznávaní titulov, kreditov, osvedčení o kvalifikácii, potvrdení o kompetenciách a nadobudnutých znalosti v rámci OVP; požaduje konkrétne ciele, medziiným zavedenie plne funkčného systému prenosu a uznávania kreditov na základe ECVET; podnecuje vývoj spoločných kvalifikácií OVP, ktoré môžu zabezpečiť medzinárodné uznávanie kvalifikácií;
44. zasadzuje sa o to, aby sa v úzkej spolupráci so všetkými kľúčovými aktérmi vypracovala zelená kniha o odbornom vzdelávaní, odbornej príprave, mobilite a uznávaní kvalifikácií a kompetencií v Európe; pripomína, že je potrebné, aby sa v plnom rozsahu implementovali platné odporúčania o OVP; poukazuje na to, že neuznávanie schopností nepriaznivo vplýva na cieľ zlepšovania zamestnanosti podľa EÚ 2020 a bráni voľnému pohybu v zmysle zmlúv;
45. vyslovuje sa za zlepšenie mobility v oblasti zamestnania, vzdelania, učňovskej a odbornej prípravy vo vnútroštátnych systémoch európskej záruky pre mladých ľudí, a to s cieľom zlepšiť zručnosti mladých ľudí a znížiť rozsah geografického nesúladu medzi dopytom po zručnostiach a ich ponukou v EÚ;
46. zdôrazňuje význam záruky pre mladých ľudí a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorých cieľom je podpora učňovskej prípravy, stáží, OVP, odborných stáží a ďalšieho vzdelávania smerujúceho k nadobudnutiu kvalifikácie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili pridelenie náležitého financovania týmto programom počas celého programového obdobia 2014 – 2020;

¹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_378_en.pdf.

² Pozri: Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie (Ú. v. EÚ C 111, 6.5.2008, s. 1 – 7).

47. naliehavo žiada, aby sa webová stránka Panorámy zručností EÚ preložila do všetkých úradných jazykov EÚ a stala sa tak zdrojom informácií o zručnostiach potrebných v celej Európe, ktorý je prístupný pre všetkých;
48. berie na vedomie pokrok dosiahnutý v oblasti zaistiťovania vyššej kvality OVP v mnohých členských štátoch s podporou európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET); povzbudzuje členské štáty, ktoré v súčasnosti pripravujú vnútroštátny prístup k zabezpečovaniu kvality v súlade so systémom EQAVET; zdôrazňuje, že by sa členské štáty mali viac snažiť o zaistenie toho, aby úprava zabezpečenia kvality viac zohľadňovala vzdelávacie výsledky, a že by mali viac oceňovať a podporovať neformálne učenie a učenie na základe práce vo formálnom i neformálnom prostredí, a to podľa vnútroštátneho kontextu;
49. zdôrazňuje, že učňovské programy by sa mali uskutočňovať pod vedením kompetentného dohľadu;

Smerom k účinnejším, dostupnejším a inkluzívnejším programom mobility

50. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aj v spolupráci s CEDEFOP vymedzili a posilnili úlohu sprostredkovateľských inštitúcií (územných aj odvetvových) zapojených do prípravy, riadenia a nadväzujúcich činností v oblasti mobility, pričom by od nich mali vyžadovať dodržiavanie najvyšších noriem transparentnosti, a aby pomáhali pri zriaďovaní takýchto inštitúcií na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
51. zdôrazňuje, že je potrebné, aby mali takéto sprostredkovateľské inštitúcie primerané rozpočtové a ľudské zdroje, aby umožnili štruktúram zameraným na organizáciu a riadenie mobility zaručiť účasť siete škôl poskytujúcich odbornú prípravu a aby mali právomoc a kapacitu vytvárať operačné aliancie a dohody s možnými partnermi doma aj v štátoch zúčastňujúcich sa na programoch mobility;
52. zdôrazňuje potrebu právnej ochrany maloletých v zahraničí;
53. zdôrazňuje, že by sa v rámci programu Erasmus+ mali podporovať a zdôrazňovať akcie a/alebo služby v oblasti mobility prispôsobené potrebám školiteľov, tútorov a podnikateľov;
54. pripomína, že sú potrebné koherentné, navzájom sa dopĺňajúce a dobre koordinované systémy spolufinancovania na európskej, celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, aby strediská odbornej prípravy mohli pokrývať celé spektrum nákladov a plánovať a realizovať trvalé akcie;
55. víta skutočnosť, že program Erasmus+ výrazne rozšíril počet príjemcov programov OVP medzi mladými ľuďmi, ktorí neštudujú na vysokej škole;
56. podporuje všetky potrebné sprievodné opatrenia zamerané v prvom rade na podporu učňov pri ich snahe zúčastniť sa programov mobility a tiež na to, aby dokázali lepšie informovať o svojich zručnostiach nadobudnutých prostredníctvom mobility a rozvíjať svoju asertívnosť, aby tak mohli ukázať a zhodnotiť svoje know-how a bohaté skúsenosti;

57. pripomína, že vzdelávacie výsledky učňovskej prípravy by sa mali v súlade so zásadami ECVET naplánovať a prediskutovať s konkrétnym učňom ešte pred tým, než začne odbornú prípravu, a tieto výsledky by sa mali po skončení odbornej prípravy uviesť v dodatku k osvedčeniu;
58. poukazuje na význam kvalitnej odbornej prípravy pre učiteľov a na význam monitorovania, hodnotenia a zaistenia kvality v tejto oblasti, ako aj na potrebu nabádať na inkluzívnosť a toleranciu v programoch mobility;
59. zdôrazňuje potrebu kvalitných odborných stáží, ktoré môžu študentom umožniť získať želané odborné zručnosti, a okrem toho poukazuje na skutočnosť, že na všetkých úrovniach je potrebná dobrá komunikácia s podnikateľmi, aby sa podieľali na ďalšom uznávaní skúseností, ktoré mladí ľudia získajú vďaka programom mobility;
60. podporuje všetky opatrenia v súlade s cieľmi programu Erasmus+, ktoré prijímajú podnikatelia, MVO alebo občianska spoločnosť s cieľom rozvíjať programy mobility pre mladých zamestnancov alebo učňov, buď podľa odboru podnikania, alebo v spolupráci so subjektmi zastupujúcimi odvetvia, ako je napríklad obchodná komora a priemyselná komora a okrem toho aj európske siete ako Eurochambres a príslušné odborové zväzy; vyzýva na uznanie úlohy remeselných komôr a ich stredísk odbornej prípravy pri podpore mobility a veľmi malých podnikov; je presvedčený, že všetky opatrenia na zlepšenie systémov OVP by sa mali sústrediť aj na oblasti presadzujúce bezuhlíkovú energiu a udržateľnú mobilitu;
61. odporúča, aby všetky kľúčové zainteresované strany pracovali na spoločných stratégiách zameraných buď na posilňovanie návratu stážistov a učňov v rámci odborného vzdelávania do domovských krajín, alebo na ich mobilitu do iných častí Európy, pri súčasnom rešpektovaní ich preferencií, pričom cieľom by malo byť sprostredkovanie znalostí a skúseností získaných v zahraničí v záujme zníženia rozdielov a posilnenia súdržnosti v ich príslušných oblastiach pôvodu, v ktorých vládne nedostatok zručností, respektíve inde v Európe;
62. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli a skutočne realizovali európsku sieť seminárov a inkubátorov, keďže majú kľúčový význam pre povzbudzovanie znalostných aliancií škôl, univerzít a podnikov a pre podporu prístupu k odbornej príprave, ku skúsenostiam, k doškolovacím kurzom pre učiteľov a prednášajúcich, k učňovskej príprave a k začínajúcim podnikom;
63. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a posilňovali európsku sieť vedeckých centier (ECSITE), ktorá spája vedecké centrá ako miesta prístupu k vedeckej kultúre;
64. požaduje zriadenie mechanizmu jednotného kontaktného miesta na zoskupovanie údajov a komunikačných nástrojov s cieľom zabezpečiť vhodné a účinné služby pre tých, ktorí hľadajú informácie a podporu v súvislosti s rôznymi programami mobility existujúcimi na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
65. vyzýva Komisiu, aby – ak je to možné – poskytla aktuálnu štatistiku a vykonala posúdenia a/alebo štúdie týkajúce sa programu Erasmus+ a ďalších programov mobility v oblasti OVP s cieľom stanoviť ich vplyv na zladenie pracovnej praxe s pracovnými miestami z hľadiska miery zamestnávania, ako aj preskúmať, prečo z niektorých štátov

vychádza viac žiadostí o zahraničnú prácu a študijné stáže v oblasti OVP, a zostaviť plán na ich výraznejšie zapojenie; je presvedčený, že výsledná štatistika a posúdenia by mali byť súčasťou preskúmania programu Erasmus+ v polovici trvania a malo by sa v ňom na ne prihliadať;

66. víta závery schôdze ministrov zodpovedných za odborné vzdelávanie a prípravu dohodnuté v Rige 22. júna 2015, ktoré navrhujú nový súbor strednodobých cieľov v oblasti OVP na obdobie 2015 – 2020, a požaduje ich včasnú a dôkladnú realizáciu;
67. zdôrazňuje význam propagácie prínosov mobility z hľadiska zamestnateľnosti a získaných zručností, aby sa ukázala jej skutočná užitočnosť a bola menej vnímaná ako „stratený čas“ v prípade odbornej prípravy, ktorá a priori závisí na čisto vnútroštátnych kompetenciách;
68. nabáda na lepšiu propagáciu a zvýšenie viditeľnosti platforiem ako Drop'pin@EURES, ktorej cieľom je uľahčovať mobilitu mladých ľudí pri hľadaní učňovskej prípravy, stáže, programov odbornej prípravy a elektronických jazykových kurzov, medzi mladými ľuďmi a podnikmi;
69. nabáda členské štáty, aby podporovali celú škálu príležitostí, ktoré ponúka nový program Erasmus+, ktorý poskytuje mladým ľuďom nielen príležitosti na štúdium v zahraničí, ale aj príležitosti na učňovskú prípravu a odborné stáže;
70. podporuje zavádzanie minimálnych úrovní príspevkov upravených v závislosti od rozdielov v životných podmienkach, cenách a nákladoch medzi členskými štátmi; podporuje myšlienku, aby členské štáty zavádzali opatrenia, ktoré v relevantných prípadoch umožňujú potrebnú a užitočnú podporu, napr. na ubytovanie a dopravu, a aby popritom venovali osobitnú pozornosť potrebám maloletých a príprave študentov na ich medzinárodnú stáž, napríklad prostredníctvom profesijného poradenstva, výučby jazykov a medzikultúrnej komunikácie;
71. požaduje preskúmanie/revíziu viacročného finančného rámca (VFR) na základe kritérií, ktoré zahŕňajú predchádzajúce posúdenie účinnosti opatrení zameraných na boj proti nezamestnanosti a zníženie finančných prostriedkov pre menej účinné opatrenia; domnieva sa, že takýto prístup je mimoriadne dôležitý v časoch krízy, ktoré práve prežívame a ktoré sa vyznačujú neprijateľnou nevyváženosťou;

o

o o

72. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a členským štátom.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Prijatie programu Erasmus+, ktorým sa nahradili rôzne predošlé programy, bolo dôležitým krokom vpred pri presadzovaní myšlienky mobility v rámci európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania.

Zároveň však treba poukázať na menší význam kladený na mobilitu v rámci odborného vzdelávania a prípravy (OVP). Predošlý program Leonardo úspešne zastrešoval fázu prvého vykonávania študijných a pracovných výmen a pobytov v krajinách odlišných od krajiny pobytu.

Zlúčenie programov do programu Erasmus+ na jednej strane a dôsledky hospodárskej krízy od roku 2008 na strane druhej však odkryli štrukturálny deficit programov zameraných na mobilitu v oblasti odbornej prípravy.

V tejto oblasti možno jasne vidieť, ako rozdiely medzi akademickým chápaním a koncepciou učebných osnov, v organizácii a riadení vzdelávacích centier, vo vzťahu medzi vzdelávacím systémom a podnikateľským prostredím zvyšujú zložitosť a náklady a prinášajú prevádzkové ťažkosti pri rozvoji mobility medzi európskymi krajinami a regiónmi.

Konkrétne máme stále zjavné ťažkosti doviest' do dostatočného konca procesy uznávania a akreditácie štúdií a odbornej praxe medzi krajinami. Programy Europass a ECVET, ktoré sú vynikajúco navrhnuté, sa stretávajú s neprípustným odporom pri ich postupnom schvaľovaní a praktickom vykonávaní.

Samotná hospodárska a sociálna realita v rôznych členských štátoch nám tiež ukazuje, že je potrebné rýchlo oživiť túto profesionálnu vzdelávaciu možnosť v celej Európe. Aj údaje o zásadnej nerovnováhe v mierach nezamestnanosti medzi európskymi regiónmi samy osebe poukazujú na nutnosť primerane reagovať na situáciu viacerými spôsobmi.

Máme tu regióny, kde sa reálna miera nezamestnanosti blíži k nule, zatiaľ čo v iných oblastiach pozorujeme abnormálne ustáľovanie mier nezamestnanosti prekračujúcich 40 % u mladších obyvateľov, ktorí mnohokrát nemohli dokončiť sekundárne vzdelávanie alebo odbornú prípravu.

Túto neprípustnú nerovnosť možno do veľkej miery vysvetliť odlišným vývojom príslušných hospodárstiev a vlastnosťami výrobných modelov jednotlivých krajín. Zároveň je však absurdné, aby členské štáty EÚ vrátane krajín eurozóny mali takéto ťažkosti, ktoré sú na prvý pohľad protikladné a rozporuplné.

V niektorých prípadoch pozorujeme výslovný nedostatok mladých ľudí s odbornou prípravou, ktorá by vyhovovala potrebám určitého produktívneho hospodárstva, a na druhej strane tu vznikajú zhoršujúce sa sociálne situácie, keď nie je možné tisícom mladých ľudí, ktorí nedávno ukončili vzdelávanie (úspešne alebo neúspešne), ponúknuť vstup na trh práce v ich krajine.

Je teda zrejmé, že nevyhnutnou súčasťou akejkoľvek všeobecnej stratégie hospodárskej obnovy a zníženia mier nezamestnanosti mladých ľudí, ktoré sú neprípustné pre Európu ako celok aj pre jednotlivé krajiny, musí byť skutočná a ambiciózná ponuka mobility zameranej na všetkých.

Všetko toto čoraz naliehavejšie ukazuje, že je vhodné ambicióznejšie sa venovať, a to kvantitatívne aj kvalitatívne, niektorým z aktuálnych pracovných programov zamýšľaných v rámci programu Erasmus+.

Rovnako tu vzniká potreba urýchliť dokončenie procesov uznávania, akreditácie a hodnotenia kvality, ktoré musia tvoriť spoločný referenčný rámec pre všetky členské štáty. Len ak budeme mať toto spoločné prostredie, budeme sa môcť usilovať o vytvorenie a využívanie programov mobility, ktoré dokážu vzdelávacie systémy poskytovať a produktívne hospodárstva využívať vo svoj prospech.

Zároveň s vytváraním tohto spoločného európskeho rámca však hneď môžeme zaviesť do praxe politiky zamerané na prekonanie ťažkostí, ktoré už boli konkrétne identifikované a v niektorých aspektoch aj vyčíslené.

Ako prvé možno konštatovať, že nové stratégie, ktoré by sa mali vymedziť a uplatňovať, by mali spĺňať dve nevyhnutné požiadavky:

- v praxi sa musia plne spoločne využívať v rámci vzdelávacích a výrobných systémov jednotlivých krajín,
- musia byť schopné ponúknuť maximálnu flexibilitu, aby sa dali prispôbiť rôznym reálnym situáciám, pričom zároveň musia mať určité spoločné prvky s cieľom uľahčiť koordináciu a efektívnejšie fungovanie služby mobility, ktorá sa považuje za užitočný nástroj zamestnateľnosti a sociálnej integrácie.

Po druhé, treba poukázať na veľmi špecifické vlastnosti, ktoré vymedzujú referenčnú skupinu a ktoré sa týkajú vyššej zložitosti alebo objektívnych ťažkostí, ktoré treba prekonať.

Ak teda uvažujeme o sociálno-ekonomických faktoroch, rodinných modeloch a väčšej alebo menšej predispozícii úspešne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, musíme dospieť k záveru, že európska mobilita sa týmto študentom nejaví taká prirodzená a jednoduchá, ako je to v prípade univerzitného štúdia.

Zároveň sa v tejto oblasti odbornej prípravy neprikladá taký význam výhodám prirodzene súvisiacim s európskou mobilitou v prípade vysokoškolského vzdelávania: hospodárskej pomoci na prekonanie predošlých obmedzení, vzájomnému uznávaniu štúdia, titulov a skúseností, dostatočnej znalosti druhého a tretieho jazyka, organizácii príslušných učebných osnov a štúdií, právnym aspektom zamestnávania.

V tomto zmysle treba poukázať aj na už uznávané pozitívne účinky mobility na zamestnateľnosť.

Do tohto konceptu je potrebné zahrnúť aj hodnoty európskeho občianstva a spolupatričnosti, ale predovšetkým tie, ktoré sú priamo prepojené so stabilným a kvalitným zamestnaním: schopnosť riešiť problémy, organizáciu a plánovanie činností, schopnosť zvládať nové a nepredvídateľné situácie, prijímanie rozhodnutí atď., a ďalšie, ktoré majú väčší individuálny rozmer, ako sebadôvera, podnikavosť, novátorská zvedavosť alebo osobná asertívnosť.

Pri skúmaní rôznych situácií, ktoré treba naliehavejšie riešiť, sme si všimli zjavný rozpor, ktorý vyplýva z javu vyskytujúceho sa v niektorých krajinách, ktorý sa vymedzuje ako dočasné alebo predčasné ukončenie sekundárneho vzdelávania alebo odbornej prípravy.

Aj v tomto prípade európska mobilita ponúka široký priestor možných odpovedí nasmerovaných na postupné odstránenie tohto osobného rozhodnutia, ktorého dôsledkom bývajú vážne viacnásobné sociálne nedostatky aj nedostatky v oblasti produktivity.

Ak k týmto úvodným myšlienkam pridáme zámery stratégie Európa 2020 v oblasti zabezpečenia vyššej miery vytvárania pracovných miest a globálnej konkurencieschopnosti, získame viac ako dostatočný dôvod pokúsiť sa identifikovať ciele, pracovné programy pre Európsku úniu a pre každú krajinu, konkrétne politiky, ktoré vypracuje Európska komisia, a zmeny alebo zlepšenia, ktoré treba uskutočniť v rámci programu Erasmus+.

1. Rozšíriť a zlepšiť možnosti mobility pre študentov odbornej prípravy. Zčať s vytváraním referenčného rámca, ktorý jednoducho a jasne ponúkne možnosti, ktoré sú k dispozícii: akademická ponuka, lokalizácia, odborný sektor, ponuka odbornej praxe, podniky, trvanie, tituly, o ktorých získanie sa usiluje, a podobne.
2. Prijat' opatrenia, ktoré sú spoločné pre Európsky sociálny fond a program Erasmus+ a ktoré sa dopĺňajú s cieľom ich vzájomného posilnenia a koordinácie, aby sa zabránilo prekryvaniu a duplicitite pri využívaní európskych zdrojov, a s primeranou zodpovednosťou na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.
3. Vymedziť možnosti zvýšenia množstva hospodárskych zdrojov, ktoré budú potrebné na kompenzovanie zložitosti a špecifických ťažkostí súvisiacich s kolektívnym charakterom týchto európskych programov. Samozrejme pri tom treba zväziť účasť a úsilie jednotlivých účastníkov: správy v oblasti vzdelávania, podnikov, riadiacich a sprostredkovateľských subjektov, rodín a študentov, nadácií a sociálnych organizácií...
4. Zriadiť programy zamerané na odstránenie prekážok a vytvorenie prostredia, ktoré by bolo vhodnejšie na dosiahnutie úspechu iniciatív v oblasti mobility: odstránenie jazykových prekážok, spoznávanie rôznych kultúrnych reálií a produktívnych sociálno-ekonomických prostredí...
5. Odsúhlasiť harmonogram a konkrétne ciele programov Europass, ECVET a EQAVET, ktoré musia na európskej úrovni zosúladať prvky spoľahlivosti a vzájomnej dôvery medzi zložkami, ktoré sú rovnako nevyhnutné, aby sa dali dosahovať ambiciózne sledované ciele.
6. Jasne vyriešiť kľúčový prvok vymedzenia sprostredkovateľských inštitúcií, ktoré by mali prevziať nové funkcie a zodpovednosť za prevádzku, ktoré sú dnes kryté len čiastočne, v záujme uľahčenia mobility. Práve tu sa zdá byť najjasnejšia slabosť odbornej prípravy ako celku v porovnaní s nespochybniteľnou silou siete európskych univerzít, ktoré zaručujú optimálny výsledok vo svojich dvojstranných vzťahoch.

Preto by najlepšou operačnou odpoveďou bolo vymedzenie regionálnych agentúr alebo konzorcií s účasťou vzdelávacích aj podnikateľských subjektov.

7. Otvoriť cestu od mobility k zamestnateľnosti. Prvou vyhranou bitkou musí byť uznávanie štúdií, ale aj získaných spôsobilostí a akreditovaných odborných skúseností vrátane tých, ktoré sa získali v iných krajinách prostredníctvom programov mobility.
8. Prispôbiť príslušné vzdelávacie systémy s cieľom úspešne vyriešiť problém nesúladu medzi požadovanými zručnosťami a dostupnými zručnosťami.
9. Venovať osobitnú pozornosť príprave a mobilite učiteľov zapojených do procesu odbornej prípravy, a to prostredníctvom výmenných programov určených osobitne pre nich s možnosťou poskytovania odborného vedenia pre skupiny alebo študentov alebo bez nej.

10. Pracovať na vytváraní podnikateľských zoskupení odvetvového alebo územného charakteru, ktoré sa rozhodnú zapojiť sa do priameho riadenia mobility tým, že budú prijímať stážistov, a poskytovať pracovnú prax navrhnutú na tento účel odbornej prípravy.

Týchto desať orientačných bodov pre politickú činnosť sa týka všetkých aktérov v rámci vzťahu odborná príprava – práca, ale predpokladá jasné vedenie zo strany Európskej komisie a agentúr špecializujúcich sa na tento sektor, pričom prioritne treba spomenúť stredisko CEDEFOP, ktoré by malo mať vymedzené vedúce postavenie a zodpovednosť, ktoré by všetci rešpektovali.

13.1.2016

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k programu Erasmus+ a ďalším nástrojom na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania (2015/2257(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*): Enrique Calvet Chambon

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže podľa Eurostatu sa v roku 2014 nezamestnanosť udržala na úrovni 10,2 % napriek pomalému zotavovaniu sa hospodárstva; keďže v EÚ dosahuje nezamestnanosť mladých ľudí 22,1 %, vo vekovej kategórii 55 až 64 rokov pracuje len 51 % osôb a rozdiel v zamestnanosti mužov a žien v prípade starších pracovníkov dosahuje 13,6 %;
- B. keďže na trhu práce pretrváva nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, čomu nasvedčuje aj vysoký počet voľných pracovných miest v ekonomickej prognóze Komisie z jesene 2015;
 1. poukazuje na to, že Erasmus a ďalšie programy mobility vzdelávania a odbornej prípravy prispievajú k európskej integrácii, upevňujú myšlienku občianstva, napomáhajú osobnému rozvoju študentov a kritickému mysleniu a posilňujú učenie nových jazykov; zdôrazňuje, že tieto programy majú nepriamy vplyv na zamestnanosť, a je presvedčený, že program Erasmus+ by tieto výsledky nemal oslabiť, ale naopak ich posilniť, najmä prípravou mladých ľudí na zamestnanie;
 2. zdôrazňuje, že počet študijných období dokončených v zahraničí prostredníctvom programu Erasmus neustále rastie od roku 2008 napriek hospodárskej, finančnej a sociálnej kríze; upozorňuje na skutočnosť, že v rovnakom období sa exponenciálne zvýšil počet pracovných stáží v zahraničí; usudzuje, že pracovné stáže mladí ľudia zjavne

považujú za skvelú príležitosť na zlepšenie svojej zamestnateľnosti; odporúča, aby Európska komisia a národné agentúry, organizátori a inštitúcie vzali tento vývoj na vedomie¹;

3. poukazuje na to, že zamestnania spojené s odborným vzdelávaním a prípravou (OVP) majú potrebnú flexibilitu nato, aby sa mohli vykonávať kdekoľvek, a preto je mobilita v súvislosti s OVP jedným z dôležitých nástrojov v boji proti nezamestnanosti, keďže zlepšuje zamestnateľnosť, obmedzuje nedostatok zručností, a uľahčuje priradovanie pracovných miest, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, pričom poskytuje znalosti a jedinečné skúsenosti potrebné na získanie konkurencieschopnosti na dnešných trhoch práce v rámci EÚ; domnieva sa, že Erasmus+ vedie k rozvoju špecifických profesijných zručností a prierezových a prenosných kompetencií, ako je podnikavosť, a zároveň rozširuje možnosti na zapojenie odvetvia výroby, čo z neho urobí účinný nástroj pracovného trhu; nabáda členské štáty, aby podporovali celú škálu príležitostí, ktoré ponúka nový program Erasmus+, ktorý poskytuje mladým ľuďom nielen príležitosti na štúdium v zahraničí, ale aj príležitosti na učňovskú prípravu a pracovné stáže;
4. žiada, aby sa presadzovali a cenili duálne pracovno-študijné odbory a aby sa zintenzívnila odborná príprava pre uchádzačov o zamestnanie aj pracujúcich, pričom osobitný dôraz sa musí klásť na nedostatočne kvalifikované skupiny;
5. konštatuje, že programy mobility by mali slúžiť predovšetkým ako nástroj na vylepšenie životopisu v prípade, ak v domácej inštitúcii alebo krajine nie sú k dispozícii konkrétne vzdelávacie príležitosti; je preto presvedčený, že pridaná hodnota takejto skúsenosti by mala byť dôležitým faktorom pri výbere hosťiteľskej inštitúcie a že účastníci programov mobility by mali byť v otázke výberu vzdelávacích príležitostí/odbornej praxe poučení a riadení ich vysielajúcou inštitúciou; domnieva sa, že je tiež potrebné ex post overovanie primeranosti programov mobility;
6. vyzýva na lepšiu podporu programov mobility pre pokročilé úrovne vyššieho vzdelávania s cieľom splniť ciele pre internacionalizáciu európskych vysokých škôl a výskumných centier;
7. vyjadruje znepokojenie nad tým, že program Erasmus+ vnímajú mladí ľudia predovšetkým ako program pre študentov vysokých škôl; preto odporúča, aby sa venovalo viac pozornosti zvýšeniu európskej, národnej a regionálnej viditeľnosti rôznych oblastí a podprogramov týkajúcich sa každej oblasti vrátane školského vzdelávania (Comenius), vysokoškolského vzdelávania (Erasmus), medzinárodného vysokoškolského vzdelávania (Erasmus Mundus), odborného vzdelávania a prípravy (Leonardo da Vinci) a vzdelávania dospelých (Grundtvig), ako aj mládeže (Mládež v akcii) a športu;
8. vyzýva Komisiu, členské štáty a kľúčové zainteresované strany, aby zviditeľnili programy OVP s cieľom odstrániť kultúrne bariéry a bojovať proti nedostatočnej motivácii, nedostatočnej predispozícii na vlastný aktívny prístup a nedostatočným jazykovým zručnostiam, najmä v oblastiach, ktoré sú najviac postihnuté nezamestnanosťou mladých

¹ Pozri: Mobilita študentov a zamestnancov v čase krízy (Nemecký inštitút pre akademické výmeny), december 2014, financovala Komisia;

Ľudí; je presvedčený, že treba zabezpečiť, aby k týmto programom mali prístup všetci občania bez diskriminácie; žiada, aby sa úsilie sústredilo na skupiny, ktorým hrozí nezamestnanosť, napr. na osoby so zdravotným postihnutím; žiada, aby sa prístup k OVP a kvalifikáciám uľahčil podporovaním prispôsobivosti učňovskej dráhy a upraviteľnosti podmienok, ako aj možností odbornej prípravy skupín s nedostatočnými základnými zručnosťami a zamestnancov na nízkej alebo strednej kvalifikačnej úrovni; pripomína, že v prístupe k týmto skúsenostiam treba zohľadniť rodovú rovnováhu, aby sa tak programy mobility OVP účinne presadzovali medzi ženami; v tomto smere sa domnieva, že by sa mali stanoviť ambiciózne ciele a dôrazne by sa mal sledovať pokrok;

9. poukazuje na rodové rozdiely pri nadobúdaní vzdelania, zručností a zamestnania v oblasti prírodných vied, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) v rámci EÚ a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa v plnej miere zaviazali realizovať program Erasmus+ a tento mechanizmus využívali ako hlavnú možnosť rozvoja STEM s cieľom posilniť schopnosť žien začať profesionálnu dráhu v oblasti STEM, a tak obmedziť existujúce rozdiely v zručnostiach v tejto oblasti;
10. pripomína, že ľudia so zdravotným postihnutím majú špecifické požiadavky, a preto potrebujú primeranú podporu na prístup k programom štipendií Erasmus+; preto vyzýva Komisiu, aby zaviedla ďalšie opatrenia, ktorými osobám so zdravotným postihnutím zabezpečí bezbariérový a nediskriminačný prístup ku všetkým štipendijným programom v rámci Erasmus+;
11. vyzýva členské štáty, aby poskytovali vhodnú odbornú prípravu a zabezpečovali neustály profesionálny rozvoj učiteľov a školiteľov v oblasti OVP s cieľom pomôcť im využívať v rámci učebných metód najvhodnejšie praktické skúsenosti z reálneho života;
12. povzbudzuje Komisiu a členské štáty, aby so zreteľom na prípadné finančné prekážky poskytovali dostatočné finančné zdroje na podporu programov mobility; je presvedčený, že by sa malo pouvažovať nad výraznejším zviditeľnením spôsobu, ako spoločnosti dopĺňajú pridelené zdroje, respektíve nad možnosťou poskytnúť ďalšie typy pomoci; domnieva sa, že v záujme úspešných výsledkov by sa mala zabezpečiť a monitorovať komplementarita medzi Európskym sociálnym fondom a programom Erasmus+; podporuje zavádzanie minimálnych úrovní príspevkov upravených v závislosti od rozdielov v životných podmienkach, cenách a nákladoch medzi členskými štátmi; podporuje myšlienku, aby členské štáty zavádzali opatrenia, ktoré v relevantných prípadoch umožňujú potrebnú a užitočnú podporu, napr. na ubytovanie a dopravu, a aby popritom venovali osobitnú pozornosť potrebám maloletých a príprave študentov na ich medzinárodnú sťaž, napríklad prostredníctvom profesijného poradenstva, výučby jazykov a medzikultúrnej komunikácie;
13. poukazuje na viacnásobné nevýhody, ktorými naďalej trpia ľudia využívajúci právo na mobilitu a ktoré sa týkajú sociálneho zabezpečenia alebo uznania kompetencií, a zdôrazňuje, že mobilita v rámci programu Erasmus+ sa musí zameriavať na ich prekonanie;
14. žiada, aby sa cielene riešili otázky okolo Európskej dobrovoľníckej služby (EVS), pokiaľ ide o poistenie účastníkov, schválenie, riadenie databáz a podporu dobrovoľníkov, aby sa tak predišlo poklesu účasti;

15. konštatuje, že stále vládne nedostatok informácií o systéme uznávania, čo znamená, že je vzdialený užívateľom a je zložité ho používať alebo pochopiť;
16. zdôrazňuje význam spoločného európskeho vzdelávacieho priestoru založeného na silnej zložke mobility, ktorá by zahŕňala nielen vysokoškolské vzdelávanie, ale aj OVP, ktorý prispeje k vytvoreniu a rozvoju silnejšej európskej identity a posilneniu občianstva;
17. pripomína, že vďaka európskemu kvalifikačnému rámcu sa dosiahol významný pokrok v zlepšovaní systému uznávania titulov, kreditov, osvedčení o kvalifikácii, potvrdení o kompetenciách a nadobudnutých znalostí v rámci OVP; požaduje konkrétne ciele, medziiným zavedenie plne funkčného systému prenosu a uznávania kreditov na základe Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET); podnecuje vývoj spoločných kvalifikácií OVP, ktoré môžu zabezpečiť medzinárodné uznávanie kvalifikácií;
18. zasadzuje sa o to, aby sa v úzkej spolupráci so všetkými kľúčovými aktérmi vypracovala zelená kniha o odbornom vzdelávaní, odbornej príprave, mobilite a uznávaní kvalifikácií a kompetencií v Európe; pripomína, že je potrebné, aby sa v plnom rozsahu implementovali platné odporúčania o OVP; poukazuje na to, že neuznávanie schopností nepriaznivo vplyva na cieľ zlepšovania zamestnanosti podľa EÚ 2020 a bráni voľnému pohybu v zmysle zmlúv;
19. zdôrazňuje, že uznávanie výsledkov a nadobudnutých zručností a kompetencií študentov vo všetkých členských štátoch má kľúčový význam; je presvedčený, že programy EÚ v oblasti mobility majú priamy vplyv na neformálne a informálne učenie príjemcov programov, pričom nakoniec zlepšujú ich zamestnateľnosť a schopnosť prispôbiť sa trhu práce; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o uznávanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia pomocou procesov validácie zručností;
20. s poľutovaním konštatuje, že v rámci súčasného programu Erasmus+ stratilo neformálne vzdelávanie viditeľnosť aj podiel na rozpočte; zdôrazňuje význam neformálneho vzdelávania na európskej úrovni, najmä prostredníctvom práce s mládežou a dobrovoľníctva starších ľudí; žiada, aby malo neformálne vzdelávanie aj informálne učenie jednoznačné a viditeľné miesto v programe Erasmus+; okrem toho je presvedčený, že by mala existovať možnosť predkladať žiadosti o rozsiahle projekty vzdelávania dospelých, ktoré by sa riadili rovnakými zásadami ako aliancie pre sektorové zručnosti alebo znalostné aliancie;
21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyvinuli maximálne úsilie na dosiahnutie cieľov európskej stratégie pre vzdelávanie a odbornú prípravu 2020; je presvedčený, že táto mobilita musí brať do úvahy aspekt kontinuálneho odborného vzdelávania a odbornej prípravy (CVET), keďže sú kľúčom k zlepšovaniu a aktualizácii zručností a odborných znalostí; zdôrazňuje, že celoživotné vzdelávanie a OVP sú kľúčom k dosiahnutiu lepších vyhládok na získanie zamestnania pre dlhodobo nezamestnaných;
22. vyzýva členské štáty, aby zlepšili vykonávanie programov mobility v oblasti OVP a odstránili pretrvávajúce prekážky a aby spoločne s Komisiou, vnútroštátnymi a európskymi výkonnými agentúrami a so zainteresovanými stranami pokračovali v spolupráci zameranej na zlepšovanie programov mobility v oblasti OVP; je presvedčený, že výsledkom tejto spolupráce by malo byť preskúmanie požiadaviek

s cieľom zaistiť ich relevantnosť z hľadiska trvania, obsahu, kompetencií a výsledkov vzdelávania, pričom by sa mala spájať mobilita v strediskách odbornej prípravy aj na pracovisku a zároveň uprednostňovať dlhodobejšie trvanie praxe (napr. šesť mesiacov) pred krátkodobým;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili kvalitu, ako aj ponuku učňovského vzdelávania tak, aby mal každý študent zapísaný v OVP zaručené učňovské miesto, čím bude zaistená kvalitná OVP, ktorá skutočne zlepši výsledky na trhu práce a poskytne mladým ľuďom zručnosti a kompetencie na celý život;
24. vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na systém učňovského vzdelávania EÚ, ktorý by zaručil súbor práv učňov a študentov OVP, a zároveň vyzýva členské štáty, aby tento návrh schválili; vyzdvihuje pozitívnu rolu, ktorú môžu zohrávať „seniori“ pri vzdelávaní a odbornej príprave mládeže, pokiaľ ide o čo najväčšie presadzovanie medzigeneračnej výmeny prostredníctvom stáží a mentorstva, a tiež uľahčenie učenia založeného na skúsenostiach v rámci medzigeneračných tímov; nabáda Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že učňovská príprava a stáže v rámci programu Erasmus+ nebudú zneužívané ako nástroj na zníženie nákladov práce;
25. odporúča, aby všetky kľúčové zainteresované strany pracovali na spoločných stratégiách zameraných na posilňovanie návratu alebo mobility štážistov a učňov v rámci odborného vzdelávania do iných častí Európy, pri súčasnom rešpektovaní ich preferencií, pričom cieľom by malo byť sprostredkovanie znalostí a skúseností získaných v zahraničí v záujme vyváženia rozdielov a posilnenia súdržnosti v ich príslušných oblastiach pôvodu, v ktorých vládne nedostatok zručností, respektíve inde v Európe;
26. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby pri navrhovaní, koncipovaní, vykonávaní a podporovaní kvalitných programov mobility v oblasti OVP prebiehali konzultácie s priemyslom a službami v súkromnej aj verejnej sfére (najmä s MSP a mikropodnikmi), resp. aby uvedené zložky boli zapojené do všetkých týchto činností; domnieva sa, že pri výbere programov by sa mali zohľadniť pracovné príležitosti v hosťiteľských podnikoch a organizáciách; je presvedčený, že flexibilné a konštruktívne partnerstvo postavené na dialógu, spolupráci a výmene najlepších skúseností medzi všetkými zainteresovanými stranami zaistiť úspech a pridanú hodnotu OVP; zastáva názor, že je potrebná aj výmena znalostí a najlepších postupov medzi strediskami odbornej prípravy a firmami; vyzýva Európsku komisiu, aby sledovala dopyt a ponuku na trhu práce v EÚ, ako aj geografickú a pracovnú mobilitu, s cieľom zladit' potreby trhu práce; domnieva sa, že by sa tým zmenšili rozdiely medzi ponukou odbornej prípravy a tým, čo v skutočnosti čaká mladých ľudí v podnikoch, na jednej strane a na druhej strane medzi potrebami trhu v odvetviach s pridanou hodnotou (napr. digitálne a ekologické hospodárstvo, obrana, sektor starostlivosti a renovácia bývania);
27. konštatuje, že v súčasnej hospodárskej klíme, ktorá sa vyznačuje vysokou mierou nezamestnanosti mladých ľudí a nepomerom medzi dopytom a ponukou zručností, musia byť programy mobility v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy lepšie prispôsobené konkrétnym požiadavkám trhu práce;
28. konštatuje, že v období prechodu smerom k digitalizovanejšiemu hospodárstvu dochádza k novému vymedzeniu pracovných miest a zručností; v dôsledku toho vyzýva členské štáty a Európsku komisiu, aby spolupracovali so súkromným sektorom s cieľom vytvárať

stratégie zamerané na zručnosti a programy OVP pre rekvalifikáciu pracovníkov;

29. vyzdvihuje pozitívne výsledky, ktoré mladým podnikateľom priniesol predchádzajúci program Erasmus, ako aj úlohu OVP pri podpore podnikateľského ducha medzi mladými Európanmi; verí preto, že sa posilnia iniciatívy EÚ na podporu mladých podnikateľov a posilní sa vytváranie nových inovatívnych podnikov;
30. podporuje program Komisie Erasmus pre mladých podnikateľov, ktorý budúcim podnikateľom dáva šancu učiť sa priamo od skúsených podnikateľov, ktorí vedú v zúčastnených štátoch malé podniky; zdôrazňuje, že takéto výmeny sú prospešné pre obe strany, pretože novým podnikateľom umožňujú nadobúdať najdôležitejšie zručnosti pre úspešné riadenie podniku a zároveň poskytujú skúseným podnikateľom výhodu novej perspektívy pre ich podnik a umožňujú im rozširovať odborné siete a prenikať na nové trhy;
31. víta nástroje vyvinuté Komisiou, akými sú európsky kvalifikačný rámec (EQF), Europass, EURES a portál o vzdelávacích možnostiach a kvalifikáciách v Európe (Ploteus), ktoré poskytujú informácie o OVP a mobilite, no vyjadruje poľutovanie nad tým, že sú málo známe a nedostatočne využívané; vyzýva Komisiu, členské štáty a verejné orgány pre zamestnanosť, aby zverejňovali informácie a šírili osvetu o programe Erasmus + a ostatných nástrojoch zameraných na podporu mobility v rámci OVP, najmä medzi MSP; je presvedčený, že čo najúčinnejšie využívanie týchto nástrojov umožní väčšiemu množstvu ľudí využívať tieto možnosti, aby sa tak dosiahol cieľ mobility; domnieva sa, že konzultáciami a/alebo účasťou výrobného odvetvia na navrhovaní a aktualizácii týchto nástrojov by sa vytvorila pridaná hodnota a ľahšie by sa reagovalo na požiadavky trhu práce; konštatuje, že Komisia sa musí výraznejšie angažovať v prospech odbúravania byrokracie na strane žiadateľov aj hostiteľských spoločností a inštitúcií, a trvá na tom, že pri riešení minulých problémov súvisiacich s platbami pomôže vyššia transparentnosť, jednoduchosť a jednoznačnosť vykonávania programov; vyzýva zodpovedné orgány, aby preskúmali akékoľvek nedostatky v tomto smere a v prípade potreby sa nimi čo najskôr zaoberali;
32. víta zlepšenie podmienok pre dostupnosť dokumentov súvisiacich s programami vo všetkých úradných jazykoch EÚ; konštatuje, že by sa mala zlepšiť kvalita prekladu, aby sa predišlo nejednoznačnosti a nepochopeniu zo strany účastníkov;
33. domnieva sa, že mobilita v rámci OVP povzbudzuje pracovnú, nielen akademickú mobilitu; vyzýva Komisiu, aby podporovala takúto profesijnú mobilitu mechanizmami na profesijné prispôsobenie a jazykovú podporu s cieľom zaručiť, aby bola prax v iných krajinách úspešná a správne vedená; zdôrazňuje skutočnosť, že dobré znalosti cudzích jazykov majú pre pracovný život zásadný význam, a víta skutočnosť, že jazykové znalosti účastníkov projektov Erasmus+ sa budú rozširovať štandardnými jazykovými testami online a jazykovými kurzami online (napr. prostredníctvom portálu OLS);
34. zdôrazňuje skutočnosť, že existuje 20 cezhraničných partnerstiev EURES, ktoré pomáhajú takmer 600 000 pracovníkom v pohraničných regiónoch, ktorí žijú vo svojej domovskej krajine a pracujú v inej krajine, pričom tieto partnerstvá im pomáhajú prekonávať administratívne, právne a organizačné problémy, pokiaľ ide o hľadanie práce a cezhraničný nábor; vyzdvihuje význam týchto partnerstiev pre podporu mobility v pohraničných regiónoch; nabáda členské štáty k podpore týchto partnerstiev a ich väčšej

propagácii, predovšetkým medzi mladými ľuďmi;

35. pozitívne hodnotí začatie pilotných projektov, ako aj nedávno prijatého Európskeho rámca pre mobilitu učňov, ako východiskový bod pre skvalitnenie programu Erasmus+, zameraného na umožnenie väčšej a lepšej dlhodobej mobility v oblasti OVP; naliehavo žiada vytvoriť rámec pre dlhodobé iniciatívy predstavujúce protiklad k výhradne projektovým opatreniam, s cieľom vytvoriť trvalý a udržateľný systém, ktorý bude plne funkčný, predvídateľný a povzbudí voľný pohyb zručností v Európe;
36. konštatuje, že Európsky rámec pre mobilitu učňov by mohol fungovať ako určitá „diaľnica”, ktorej cieľom je zmierniť nezamestnanosť mladých ľudí uľahčením hladkého prechodu zo vzdelávania a odbornej prípravy na trh práce; požaduje vytváranie lepších príležitostí na hľadanie zamestnania v susedných krajinách pre študentov OVP, napríklad prostredníctvom úhrady cestovných nákladov študentov, ktorí zostanú naďalej žiť vo svojej krajine;
37. zdôrazňuje význam záruky pre mladých ľudí a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorých cieľom je podpora učňovskej prípravy, stáží, OVP, hľadania zamestnania a ďalšieho vzdelávania smerujúceho k nadobudnutiu kvalifikácie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili pridelenie náležitého financovania týmto programom počas celého programového obdobia 2014 – 2020;
38. konštatuje, že európske prostriedky pridelené programu Erasmus+ a programom OVP nie sú adekvátne k počtu ani k potrebám potenciálnych príjemcov využívajúcich mobilitu ponúkanú prostredníctvom týchto programov, a preto vyzýva členské štáty, aby sa zasadzovali o bilaterálne dohody ako doplnok činností v rámci programu Erasmus+ a európskych programov v oblasti OVP, a zvyšovali tak mobilitu mladých Európanov;
39. požaduje preskúmanie/revíziu viacročného finančného rámca (VFR) na základe kritérií, ktoré zahŕňajú predchádzajúce posúdenie účinnosti opatrení zameraných na boj proti nezamestnanosti a zníženie finančných prostriedkov pre menej účinné opatrenia; domnieva sa, že takýto prístup je mimoriadne dôležitý v časoch krízy, ktoré práve prežívame a ktoré sa vyznačujú neprijateľnou nevyváženosťou;
40. vyzýva Komisiu, aby – ak je to možné – poskytla aktuálnu štatistiku a vykonala posúdenia a/alebo štúdie týkajúce sa programu Erasmus+ a ďalších programov mobility v oblasti OVP s cieľom stanoviť ich vplyv na zladenie pracovnej praxe s pracovnými miestami z hľadiska miery zamestnávania, ako aj preskúmať, prečo z niektorých štátov vychádza viac žiadostí o zahraničnú prácu a študijné stáže v oblasti OVP, a zostaviť plán na ich výraznejšie zapojenie; je presvedčený, že výsledná štatistika a posúdenia by mali byť súčasťou preskúmania programu Erasmus+ v polovici trvania a malo by sa v ňom na ne prihliadať;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	11.1.2016
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 47 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Arena, Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Krzysztof Hetman, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	María Teresa Giménez Barbat, Angelika Mlinar

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	17.2.2016
Výsledok záverečného hlasovania	+: 25 -: 1 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Angel Dzhambazki, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Marlene Mizzi, Elisabeth Morin-Chartier, Paul Nuttall, Hannu Takkula